



محسن ظهوری، ۱۴۰۵

ارزیابی جایگاه آزمایش‌های ژنتیک (DNA Profiling) در فرآیند کشف جرم و ارزش اثباتی آن در حقوق کیفری ایران - مقایسه ارزش اثباتی اثر انگشت و DNA در دادرسی کیفری ایران و نظام‌های حقوقی پیشرو با بررسی 10 پرونده

در نظام‌های عدالت کیفری مدرن، ادله علمی به‌ویژه اثر انگشت و DNA به‌عنوان مهم‌ترین و معتبرترین ادله در شناسایی متهمان و اثبات جرم شناخته می‌شوند. این ادله به دلیل عینی بودن، علمی بودن و قابلیت تکرارپذیری، از جایگاه ویژه‌ای در دادرسی کیفری برخوردارند. با این حال، ارزش اثباتی این ادله در نظام حقوقی ایران، با چالش‌ها و ابهاماتی همراه است که بررسی دقیق آن ضروری به نظر می‌رسد. پژوهش حاضر به روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، اسنادی و رویه قضایی انجام شده است. هدف این پژوهش ارزش اثباتی اثر انگشت و DNA در دادرسی کیفری ایران می‌باشد. نتایج نشان داد در نظام حقوقی ایران، اثر انگشت و DNA به‌عنوان ادله علمی شناخته می‌شوند، اما ارزش اثباتی آن‌ها مطلق و قطعی نیست. این ادله در کنار سایر دلایل، می‌توانند نقش مؤثری در کشف حقیقت ایفا کنند، اما به‌تنهایی نمی‌توانند مبنای صدور حکم محکومیت قرار گیرند. با توجه به پیشرفت‌های علمی و نیاز به عدالت کیفری کارآمد، ضروری است قانون‌گذار با اصلاح قوانین، جایگاه ادله علمی را ارتقا داده و معیارهای دقیق‌تری برای ارزیابی ارزش اثباتی آن‌ها تعیین کند.

کلیدواژه‌ها: واژگان کلیدی: اثر انگشت، DNA، ارزش اثباتی، دادرسی کیفری، ادله علمی، اماره قضایی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۷۲۹۰۰۹۴۵۳۷۰۶۰۱۱۰۴۷۱۶۳۵۶۲۵۰۸

تاریخ دفاع: ۱۴۰۵/۰۷/۱۲

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر سید مرتضی خاتمی سبزواری

Thesis:

Title : The evidentiary value of fingerprints and DNA in Iranian criminal proceedings.

In modern criminal justice systems, scientific evidence, especially fingerprints and DNA, are recognized as the most important and reliable evidence in identifying defendants and proving crimes. Due to their objectivity, scientificity, and repeatability, this evidence has a special place in criminal proceedings. However, the evidentiary value of this evidence in the Iranian legal system is accompanied by challenges and ambiguities that require careful examination. The present study was conducted using a descriptive-analytical method and



using library, documentary, and judicial sources. The purpose of this study is the evidentiary value of fingerprints and DNA in Iranian criminal proceedings. The results showed that in the Iranian legal system, fingerprints and DNA are recognized as scientific evidence, but their probative value is not absolute and certain. This evidence, along with other evidence, can play an effective role in discovering the truth, but alone cannot be the basis for issuing a conviction. Given scientific advances and the need for efficient criminal justice, it is essential for the legislator to improve the status of scientific evidence by amending the laws and determine more precise criteria for assessing their probative value.